

Sygn. akt VII U 1160/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2023 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Michalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 6 kwietnia 2023 r. w Warszawie

sprawy A. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wypłatę emerytury

na skutek odwołania A. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 25 maja 2022 roku

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 1160/22

UZASADNIENIE

W dniu 13 października 2022 r. A. F. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika r.pr. M. K. złożył za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., odwołanie od decyzji z dnia 25 maja 2022 r., znak: (...) w przedmiocie odmowy odwieszenia zawieszony emerytury i jej wypłaty od dnia przyznania i zaskarżył ją w całości.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie:

1. art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 1998 nr 162 poz. 1118) poprzez błędne jego zastosowanie i uznanie, że dyspozycja powyższego przepisu uniemożliwia odwieszenie wypłaty świadczenia na rzecz Odwołującego,

2. art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.) w związku z art. 15a ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 330) poprzez odmowę odwieszenia emerytury i w efekcie uznanie, iż przepisów powyższych ustawy nie stosuje się do Odwołującego, ponieważ został on powołany do zawodowej służby wojskowej przed dniem 1 stycznia 1999 r. w sytuacji, gdy przepis art. 95 ust. 2 ustawy stanowi, iż zasada wypłaty jednego świadczenia nie obowiązuje w przypadku, gdy wojskowe świadczenie emerytalne

zostało obliczone według zasad określonych w art. 15a ustawy o emeryturach wojskowych, a nie że zostało przyznane na podstawie art. 15a ustawy o emeryturach wojskowych;

3. naruszenie konstytucyjnej zasady równości określonej w art. 32 Konstytucji RP poprzez taką interpretację przepisu art. 95 ust. 2 ustawy w związku z art. 15a ustawy o emeryturach wojskowych, która pozwala wypłacać dwa świadczenia jedynie niektórym osobom w ramach jednej grupy emerytalnej, w niniejszym przypadku jedynie niektórym emerytom wojskowym oraz art. 67 ust. 1 Konstytucji RP, który wskazuje, że obywatel ma prawo do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego, przez taką interpretację art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej w związku z art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, która nakłada na obywatela obowiązek zabezpieczenia społecznego i ponoszenia składek na zabezpieczenie społeczne, chociaż w momencie wnoszenia składek nie jest możliwe, aby wnoszone składki miały jakikolwiek wpływ na świadczenia emerytalne wnoszącego składki.

Mając powyżej podniesione zarzuty odwołujący wniósł o zmianę decyzji ZUS poprzez wznowienie wypłaty świadczenia i uwzględnienie wniosku.

W uzasadnieniu odwołania pełnomocnik wskazał, że w jego opinii wskazany wyżej przepis art. 114 ustawy emerytalnej w zakresie ograniczenia możliwości uchylecia lub zmiany prawomocnej decyzji odnosi się do ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości. Na gruncie niniejszej decyzji Odwołujący nie wystąpił o ustalenie prawa do świadczenia lub jego wysokości, Odwołujący bowiem zgadza się z treścią pierwotnej decyzji z dnia 27 stycznia 2021 r. w ramach której Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał Odwołującemu prawo do emerytury i określił jej wysokość. Dyspozycja art. 114 nie obejmuje jednak wniosku o odwieszenie świadczenia, które zostało przyznane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Taki zakres wniosku, z którym wystąpił Odwołujący, który ograniczał się wyłącznie do kwestii odwieszenia wypłaty przyznanego świadczenia nie jest objęty ograniczeniem z art. 114 ustawy emerytalnej a organ każdorazowo powinien ocenić, czy zaistniały przesłanki do ewentualnego odwieszenia świadczenia. Jednocześnie nie ulega wątpliwości, że przesłanki od odwieszenia świadczenia zaistniały. Poza sporem pozostaje fakt, że Odwołujący nabył prawo do dwóch świadczeń emerytalnych, jedno przysługujące mu na podstawie decyzji WBE oraz drugie na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Sporna była na etapie wydania decyzji jedynie kwestia czy odwołujący ma prawo do pobierania dwóch świadczeń, czy też jednego świadczenia wyższego lub wybranego przez zainteresowanego. Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy emerytalnej świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługują również żołnierzom zawodowym oraz funkcjonariuszom Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej, jeżeli nie spełniają oni warunków do nabycia prawa lub utracili prawo do świadczeń określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób oraz członkom rodzin pozostałym po tych osobach. Zdaniem Odwołującego prawidłowa jest dokonana przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r. sygn. I UK 426/17 (OSNP 2019/9/114), interpretacja art. 95 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sąd Najwyższy stwierdził, że użyte w ust. 1 tego artykułu sformułowanie "emerytura (...) obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych" oznacza odwołanie się do zasad obliczenia emerytury wojskowej określonych w tych przepisach, a więc z uwzględnieniem wyłącznie służby wojskowej, co z kolei uzasadnia prawo do pobierania dwóch emerytur "wypracowanych" niezależnie od siebie. Zatem o wyjątku od zasady pobierania jednego świadczenia nie decyduje data przyjęcia do służby, ale brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu "cywilnego" stażu emerytalnego. Przy czym ten "brak możliwości" nie występuje wtedy, gdy emeryt wojskowy nie decyduje się na złożenie wniosku o doliczenie po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych, choć mogą one zwiększyć podstawę wymiaru emerytury do 75%. Wspólnym bowiem mianownikiem uzasadniającym prawo do dwóch świadczeń są uwarunkowania wynikające z przepisów prawa niepozwalające na wykorzystanie stażu "cywilnego" w emeryturze wojskowej, a nie wybór emeryta wojskowego. Okresy ubezpieczeniowe "cywilne" w żaden sposób nie były wykorzystane przy przyznaniu i wyliczeniu odwołującemu emerytury mundurowej. Natomiast za okresy te były odprowadzane składki do ZUS z tytułu zatrudnienia odwołującego. Mając na uwadze

powyższe w świetle rozważań Sądu Najwyższego brak jest zatem uzasadnienia do zawieszenia emerytury cywilnej wypracowanej przez odwołującego z uwagi na przyznaną mu emeryturę mundurową. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 32 ust. 1 stanowi, iż wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. W orzecznictwie zasada równości jest ujmowana jako nakaz traktowania sytuacji (podmiotów) podobnych w sposób podobny, a zarazem dopuszczenie traktowania sytuacji (podmiotów) odmiennych w sposób odmienny. W orzeczeniu z 9 marca 1988 r. (U 7/87) stwierdzono: "konstytucyjna zasada równości wobec prawa (...) polega na tym, że wszystkie podmioty prawa (adresaci norm prawnych), charakteryzujące się daną cechą istotną (relewantną) w równym stopniu, mają być traktowane równo. A więc według jednakowej miary, bez zróżnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących". Była ona wielokrotnie powtarzana w orzecznictwie TK (m.in. wyroki z 6 maja 1998 r., K 37/97; z 20 października 1998 r., K 7/98; z 17 maja 1999 r., P 6/98, z 21 stycznia 2014 r., SK 5/12, pkt III.3.6.2; 13 maja 2014 r. „SK 61/13, pkt 111.4.1; 21 lipca 2014 r., K 36/13, pkt III.2.1-2), a także NSA (np. uchwała z 22 maja 2000 r., OPK 1/00, ONSA 2000, nr 4, s. 133). W podobny sposób określił zasadę równości SN, wskazując, że oznacza ona "równe traktowanie obywateli znajdujących się w tej samej sytuacji prawnej" (np. uchwała z 16 marca 2000 r., (odwołanie z dnia 29 września 2022 r. k. 3-6 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wyjaśnił, że zgodnie z art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego.

W myśl zaś ust. 2 tego art. przepis ust. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych w art. 15a (dotyczącego osób powołanych po raz pierwszy do zawodowej służby wojskowej po 01.01.1999r.) albo art. 18e (dotyczącego osób powołanych do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2012r.) ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15a lub art. 15d lub art. 18e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Należy przy tym zauważyć, że kwestię zbiegu prawa do emerytury z ZUS i WBE jednoznacznie rozstrzygnął Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 15.12.202U', sygn. akt III UZP 7/21. Sąd ten stwierdził, że ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 r. i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego (art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 291 ze zm. w związku z art. 7 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, jednolity tekst: Dz. U. z 2020 r., poz. 586 ze zm.).

Zgodnie z art. 135 ust. 1 w razie ustania przyczyny powodującej wstrzymanie wypłaty świadczenia, wypłatę wznawia się od miesiąca ustania tej przyczyny, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty lub wydano z urzędu decyzję o jej wznowieniu.

Odwołujący się nie wskazał, aby zrezygnował z pobierania emerytury z Wojskowego Biura Emerytalnego, co było przyczyną wstrzymania wypłaty emerytury przez ZUS. Wobec tego nie ustala przyczyna powodująca wstrzymanie

wypłaty świadczenia, którego prawidłowość została potwierdzona prawomocnym wyrokiem Sądu. (odpowiedź na odwołanie z dnia 10 listopada 2022 r. k. 9-10 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. F., ur. (...), od dnia 1 grudnia 1997 r. posiada uprawnienia do emerytury wojskowej. Prawo do ww. emerytury zostało odwołującemu przyznane na mocy decyzji Wojskowego Biura Emerytalnego z dnia 19 stycznia 1998 r. znak: (...) oraz na podstawie ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Do ustalenia prawa do emerytury wojskowej oraz wysokości świadczenia uwzględniono okres 23 lat trwania służby wojskowej oraz okres zatrudnienia od dnia 1 marca 1999 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. w (...) Bazie (...) z siedzibą w W.. Po doliczeniu do okresu służby wojskowej, powyższego okresu zatrudnienia, wymiar procentowy emerytury wyniósł 75% (decyzja z dnia 19 stycznia 1998 r., wraz z załącznikiem k. 16-22 a.r., pismo organu rentowego z dnia 28 stycznia 2021 r. k.8 a.r.)

Po przejściu na emeryturę wojskową, A. F. w okresach od dnia 1 marca 1999 r. do dnia 30 kwietnia 2020 r., od dnia 1 maja 200 r. do 28 lutego 2012 r. oraz od dnia 1 marca 2012 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. był zatrudniony w (...) Bazie (...) na stanowisku starszego kierowcy- starszego elektromechanika, kierowcy (świadcstwo pracy k. 4-5 a.r.).

W dniu 19 stycznia 2021 r. odwołujący złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę (wniosek z 19 stycznia 2021 r.-k. 1-5 a.r.). Po rozpoznaniu powyższego wniosku ZUS (...) Oddział w W. wydał w dniu 27 stycznia 2021 r. wydał decyzję znak: (...), na podstawie, której przyznał A. F. emeryturę od dnia 1 stycznia 2021 r. Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Jednocześnie zaznaczył, że emerytura stanowi równowartość kwoty, będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Organ rentowy, ustalając wysokość emerytury w systemie zdefiniowanej składki, przyjął kwotę składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 228.714,96 zł oraz średnie dalsze trwanie życia w wymiarze 199,70 miesięcy. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wyniosła do wypłaty 1.145,29 zł. Jednocześnie organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia z powodu zbiegu prawa do więcej niż jednego świadczenia – emerytury wojskowej z Wojskowego Biura Emerytalnego, informując odwołującego, że może być wypłacone tylko jedno świadczenie wyższe lub wybrane przez odwołującego (decyzja ZUS z dnia 27 stycznia 2021 r., znak: (...) – k.6 a.r.). A. F. odwołał się od ww. decyzji (odwołanie z dnia 12 lutego 2021 r. k. 3-8 a.s.).

Wyrokiem z dnia 12 maja 2021 r. Sąd Okręgowy Warszawa- Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych sygn. akt VII U 389/21 oddalił odwołanie (wyrok z 12 maja 2021 r. sygn. akt VII U 389/21 - 30 a.r.).

Dnia 25 października 2021 r. pełnomocnik odwołującego złożył wniosek o wznowienie postępowania zakończonego prawomocną decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 27 stycznia 2021 r. w sprawie (...) (wniosek o wznowienie postępowania k.37 a.r.)

Decyzją z dnia 4 listopada 2021 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił wznowienia postępowania w sprawie. (decyzja z dnia 4 listopada 2021 r. k.78 a.r.)

Dnia 30 listopada 2021 r. pełnomocnik odwołującego złożył odwołanie od decyzji ZUS z dnia 4 listopada 2021 r. (odwołanie od decyzji ZUS k.1 a.r.)

Wyrokiem z dnia 23 grudnia 2021 r. Sąd Okręgowy w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych sygn. Akt VII U 1743/21 na podstawie art. 477¹⁴ k.p.c. uchylił zaskarżoną decyzję i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziałowi w W. (wyrok z 23 grudnia 2021 r. sygn. akt VII U 1743/21 - 13 a.r)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w wykonaniu wyroku Sądu z dnia 23 grudnia 2021 r. postanowił na podstawie art. 66 ust. 3 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. 2021, poz. 735) zwrócić podanie wnoszącemu wskazując w uzasadnieniu swojego postanowienia, że w dniu 25 października 2021 r. odwołujący zgłosił wniosek o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocną decyzją ZUS z dnia 27 stycznia 2021 r. Od decyzji zostało wniesione odwołanie, a w sprawie został wydany prawomocny wyrok Sądu Okręgowego Warszawa- Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 lutego 2021 r. sygn. akt VII U 389/21. Zatem, zgodnie z art. 405 kodeksu postępowania cywilnego, do wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem właściwy jest sąd, który ostatnio orzekał co do istoty sprawy. W związku z art. 66 ust 3 kodeksu postępowania administracyjnego należało podanie zwrócić wnoszącemu . (postanowienie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 2 marca 2022 r. znak (...))

Wnioskiem z dnia 12 maja 2022 r. pełnomocnik odwołującego wniosł o odwieszenie zawieszony emerytury (wniosek z dnia 6 maja 2022 r. k. 26 a.r.)

Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 25 maja 2022 r. odmówiono odwieszenia zawieszony emerytury (decyzja z dnia 25 maja 2022 r. k.25 a.r.)

Pełnomocnik A. F. złożył odwołanie od powyższej decyzji inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie, k. 3-6 a.s.).

Powyższy stan faktyczny, który nie był sporny między stronami, Sąd ustalił na podstawie powołanych dokumentów, których wiarygodność nie budziła wątpliwości i nie była kwestionowana przez strony sporu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. F. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 25 maja 2022 r. było niezasadne i jako takie podlegało oddaleniu.

Na wstępie należy zważyć, że zgodnie z art. 148¹ § 1 k.p.c. Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Analizując treść złożonych przez strony i zgromadzonych w aktach rentowych dokumentów, Sąd uznał, że okoliczności faktyczne nie były w sprawie sporne. Spór nie dotyczył faktów, lecz prawa. Ponadto strony nie wniosły o przeprowadzenie rozprawy. W tych okolicznościach Sąd na podstawie art. 148¹ § 1 k.p.c. uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

Przedmiotem sporu w toczącym się postępowaniu jest prawo ubezpieczonego do wypłaty zawieszony emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w sytuacji zbiegu tego świadczenia z emeryturą wojskową.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z art. 2 ust. 2 z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2021 r. poz. 291 ze zm. – dalej jako ustawa emerytalna) świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługują również żołnierzom zawodowym oraz funkcjonariuszom Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, (...)Skarbowej i Służby Więziennej, jeżeli nie spełniają oni warunków do nabycia prawa lub utracili prawo do świadczeń określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób, oraz członkom rodzin pozostałym po tych osobach. W rozpatrywanej sprawie bezspornym jest, że odwołujący się A. F. ma przyznane prawo

do emerytury wojskowej od dnia 1 grudnia 1997 r., a jednocześnie – z uwagi na podjęcie zatrudnienia po przejściu na emeryturę wojskową – nabył prawo do emerytury z systemu powszechnego.

Zgodnie z art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Przepis ust. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15a lub art. 15d lub art. 18e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...)Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Sąd, analizując wskazany problem, miał na względzie, że zagadnienie pobierania zbiegających się świadczeń emerytalnych i rentowych, w tym emerytury nabywanej z powszechnego ubezpieczenia społecznego oraz emerytury wojskowej przyznawanej w oparciu o przepisy dotyczące zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy służb mundurowych, jest objęte regulacją art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r., poz. 504 – dalej jako ustawa emerytalna), który wprowadza regułę pobierania jednego świadczenia. Z tego wynika, że w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty uregulowanych w ww. ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z prawem do świadczeń przewidzianych w odrębnych przepisach z zakresu zabezpieczenia społecznego, niezależnie od ich ubezpieczeniowego czy też zaopatrzeniowego charakteru, obowiązuje ogólna zasada wypłaty jednego świadczenia. Z treści art. 95 ust. 1 i ust. 2 ustawy emerytalnej wynika nie budząca wątpliwości zasada prawa ubezpieczeniowego, zakładająca prawo do pobierania jednego świadczenia (wyższego lub wybranego przez uprawnionego) w sytuacji tzw. zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w tej ustawie, jak również w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie emerytalnej z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym, między innymi żołnierzy zawodowych. Reguła pobierania jednego świadczenia emerytalno-rentowego znalazła swoje odzwierciedlenie również w art. 7 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...)Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 723 – dalej jako ustawa zaopatrzeniowa), który to przepis stanowi, iż w przypadku zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w tejże ustawie zaopatrzeniowej z prawem do emerytury lub renty określonym w odrębnych przepisach (w szczególności w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Przywołane powyżej unormowania, zarówno art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak i art. 7 ustawy zaopatrzeniowej wykluczają zatem możliwość wypłaty zbiegających się świadczeń wojskowych ze świadczeniami z ubezpieczeń powszechnych, poza wskazanymi przez ustawodawcę wyjątkowymi sytuacjami. Zasada pobierania jednego świadczenia doznaje wyjątku, między innymi w art. 96 ust. 1 ustawy emerytalnej, który w punkcie 1 odnosi się do renty inwalidy wojennego i wojskowego, którego niezdolność do pracy pozostaje w związku ze służbą wojskową, w punkcie 2 dotyczy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej pobytem w miejscach, o których mowa w art. 3 i 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2020r., poz. 517); natomiast w punkcie 3 odnosi się do prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy, wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy lub chorobą zawodową, co znajduje rozwinięcie w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Z kolei wyjątek od ogólnych zasad wypłacania jednego świadczenia, wynikający z art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dotyczy przypadku emerytur policyjnych obliczonych na podstawie art. 15a, art. 15d lub art. 18e ustawy zaopatrzeniowej, to jest emerytury policjanta, który został powołany

do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r. Przywołane powyżej unormowania, zarówno art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak i art. 7 ustawy zaopatrzeniowej wykluczają możliwość wypłaty zbiegających się świadczeń wojskowych ze świadczeniami z ubezpieczeń powszechnych, poza wskazanymi wyżej wyjątkowymi sytuacjami.

Zagadnienie związane z prawem do pobierania jednego ze zbiegających się świadczeń emerytalno-rentowych zostało również omówione w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Ostatecznie, rozstrzygając różne poglądy prezentowane w orzecznictwie, Sąd Najwyższy w uchwale składu 7 sędziów z dnia 15 grudnia 2021 roku (III UZP 7/21, LEX nr 3274620) wyraził pogląd, że ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 r. i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego.

Sąd Okręgowy w przedmiotowej sprawie, uwzględniając pogląd zaprezentowany w ww. uchwale oraz dokonując wykładni językowej i systemowej przedstawionych powyżej regulacji prawnych, przyjął, iż A. F. choć nabył prawo do emerytury wojskowej jak również emerytury z FUS z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego, to jest uprawniony do pobierania jednego z tych świadczeń. W przedmiotowej sprawie nie zostały spełnione przesłanki, umożliwiające odstępianie od ogólnej zasady wypłacania jednego świadczenia. W realiach rozpatrywanego przypadku nie znajduje zastosowania przepis art. 95 ust. 2 ustawy, z racji tego, że A. F. pozostawał w służbie wojskowej przed 2 stycznia 1999 r. i przyznane mu przez Dyrektora Zakładu Emerytalno -Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji świadczenie nie zostało obliczone wedle zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, oraz ich rodzin. Należy przy tym pamiętać, że omówione wyżej przepisy odnoszące się do wyjątków od reguły wypłacania jednego świadczenia, jako regulacje szczególne podlegają wykładni ścisłej, a ich rozszerzająca interpretacja jest niedopuszczalna.

Odnosząc się do zarzutu odwołującego dotyczącego naruszenia art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Sąd Okręgowy zważył, że do odwołującego się nie ma zastosowania wyjątek określony w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej, bowiem przeszedł on na emeryturę policyjną w 1997 r., a zasady obliczania emerytur policyjnych według art. 15a lub art. 15e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, zostały wprowadzone od dnia 4 lutego 2009 r. Prawa odwołującego się nie są zaś naruszone, gdyż ma on prawo wyboru świadczenia, a zasada wypłacania tylko jednego świadczenia z ubezpieczenia społecznego (art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej) stanowi wyraz obowiązującej w prawie ubezpieczeń społecznych zasady solidarności ryzyka i nie jest sprzeczna z konstytucyjną zasadą równości wynikającą z art. 32 Konstytucji (por. wyrok Sądu Najwyższego z 9 marca 2022 r., I USKP 75/21, LEX nr 3334645)

Jak wynika z dokonanych w sprawie ustaleń, na dzień przyznania emerytury A. F. posiadał wysługę emerytalną (okres służby wojskowej) w wymiarze 23 lat, zaś emerytura osiągnęła maksymalną wysokość 75% podstawy wymiaru. Przy tym, na okres wysługi składał się nie tylko okres służby wojskowej, ale również okres składkowy z tytułu zatrudnienia od dnia 1 marca 1999 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. w (...) Bazie (...) w W.. Powyższe – w świetle prezentowanego wyżej wyroku Sądu Najwyższego – potwierdza jednoznacznie, że okres zatrudnienia odwołującego miał wpływ na wysokość emerytury wojskowej, gdyż bez uwzględnienia okresu składkowego „przepracowanego” ubezpieczony nie otrzymałby emerytury w wysokości 75% podstawy wymiaru. Stwierdzić zatem należy, że emerytura wojskowa odwołującego nie została obliczona wyłącznie w oparciu o wojskowy staż emerytalny, ale też o okres składkowy (cywilny), który zwiększył jej wysokość. A. F. miał możliwość uwzględniania w emeryturze wojskowej „cywilnego” stażu emerytalnego i możliwość ta w jego przypadku została wykorzystana. Skoro odwołujący faktycznie zrealizował uprawnienie do

wykorzystania „cywilnego” stażu emerytalnego, to nie można go tak samo traktować jak żołnierzy powołanych do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy, nie znajdując podstaw do zmiany decyzji organu rentowego z 25 maja 2022 r., znak: (...), oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.